

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

ROK 26.

CZĘŚĆ II.

PETERSBURG.

W Drukarni Wojennej.

1855.

TYGODNIK

PETRSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO

363
III
CZASOP.

26(1855)

Biblioteka Jagiellońska

1002195060

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORNI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Ekspedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych Urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena ROCZNA w Rosyi z pocztą a w Siołicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{7}{19}$ STYCZNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{6}{18}$ STYCZNIA.

NOWINY DWORU.

W dniu 25 Grudnia 1854, w święto Narodzenia Chrystusa Pana, odprawiona była przez Spowiednika NN. Cesarstwa JJ. Protopresbytera *Bażanowa* z assistencyą, w wielkim Dworskim Soborze Zimowego pałacu, liturgia Św. w obecności N. CESARZA JMCI, JJ. CC. WYSOKOŚCI NASTĘPCY CESARZEWICZA, W. X. CESARZEWICZOWEJ, WW. XX. MIKOŁAJA ALEXANDROWICZA, ALEXANDRA ALEXANDROWICZA i KONSTANTYNA MIKOŁAJOWICZA, W. X. ALEXANDRY JÓZEFOWNY, WW. XX. MIKOŁAJA MIKOŁAJOWICZA i MICHAŁA MIKOŁAJOWICZA, W. X. MARYI MIKOŁAJOWNY, XIĄŻĄT ROMANOWSKICH: MIKOŁAJA MAXYMILJANOWICZA i EUGENII MAXYMILJANÓWNY i Jego WIELKOXIĄŻĘCEJ Wysokości Xięcia Mecklemburg-Strelitzskiego. Po ukończeniu Liturgii odprawione było przez Najprzew. *Nikanora*, Metropolite Nowgorodzkiego i S.-Petersburskiego, Arcybiskupa Astrachańskiego *Eugeniusza*, Rewelskiego Biskupa *Krzysztofa*, Spowiednika NN. PAŃSTWA Protopresbytera *Bażanowa*, Ober-kapelana Armii i Flotty *Kutniewicza* i Duchowieństwo Dworskie, dziękczynne nabożeństwo z przykłonieniem, na pamiątkę wybawienia Cerkwii i Państwa Rossyjskiego w 1812 roku od najścia wrogów. Podczas hymnu «Ciebie Boga chwalimy» z dźwięku SS. Piotra i Pawła dał się słyszeć 101 wystrzał. Na temże nabożeństwie znajdowali się: Członkowie Rady Państwa, Ministrowie, Senatorowie, osoby płci obojej składające Dwór CESARSKI, Jenerałowie, Sztab i Ober-oficerowie Gwardyi, Armii i Flotty. Wieczorem miasto było oświecone.

— W przeszłą Niedzielę, 2 Stycznia, baron *Werther*, Poseł nadzwyczajny i Minister zagraniczny Króla Jmci Pruskiego miał zaszczyt być przedstawionym J. C. WYSOKOŚCI W. X. CESARZEWICZOWEJ MARYI ALEXANDROWNE.

Następnie tenże Poseł miał zaszczyt być przedstawionym JJ. CC. WYSOKOŚCIOM W. X. KONSTANTYNOWI MIKOŁAJOWICZOWI i W. X. ALEXANDRZE JÓZEFOWNE.

Tegoż dnia, baron *von Koerneritz*, Sprawujący interessa Króla Jmci Saskiego, i P. *Desmazières*, Sprawujący interessa Króla Jmci Belgów mieli zaszczyt być przedstawionymi JJ. CC. WYSOKOŚCIOM.

Przez Rozkazy dzienne CESARSKIE w Wydziale Wojskowości z dnia 28 Grudnia 1854, mianowani: Jenerał-Gubernator Witebski, Mohylewski i Smoleński, Jenerał-porucznik *Ignatjew*, Wojennym Jenerał-Gubernatorem S.-Petersburskim, z pozostaniem Jenerał-adjutantem i zachowaniem obowiązków Członka Rady Państwa, Rady Zakładów Wojskowych Wychowania i Głównej Rady Zakładów Wychowania Panien; Wojenny Gubernator Niżegorodzki, Zarządzający Wydziałem Cywilnym, Jenerał-porucznik Xiążę *Urusow 1*, Jenerał-Gubernatorem Witebskim, Mohylewskim i Smoleńskim; Fligel-adjutant J. C. Mości Pułkownik pułku Kawalergardów N. CESARZOWEJ *Perowski*, Pełniącym obowiązki Naczelnika Sztabu wojsk w Estlandyi rozmieszczonych z pozostaniem Fligel-adjutantem; Dowodzący 2 brygadą dywizyi rezerwowej Grenadyerów Jenerał-major *Firsow 1*, Dowodzącym 2 brygadą dywizyi Depo Grenadyerów; Liczący się w armii Pułkownik *Czygir 2*, Dowodzca liniowego Orenburskiego bataljonu № 2, Dowodzącym 2 brygadą rezerwową Grenadyerów i zaliczony zostaje do pułku Grenadyerów Króla Jmci Niderlandzkiego; Pułkownik Sztabu Jeneralnego Gwardyi *Minkwitz*, pełniącym obowiązki Ober-Kwatermistrza wojsk, w Finlandyi rozmieszczonych. — 29 Grudnia 1854, Orszaku J. C. Mości Jenerał-major *Annikow 5*, mianowany Wojennym Gubernatorem Niżegorodzkiem, Zarządzającym wydziałem Cywilnym z pozostaniem w Orszaku. — 1 Stycznia 1855, Jenerał-major Sztabu Jeneralnego *Weimarn 2*, mianowany Pełniącym obowiązki Naczelnika Sztabu 3 korpusu piechoty, na miejsce Fligel-adjutanta J. C. Mości,

Pulkownika pułku Kawalergardów N. CESARZOWEJ *Achmatowa*.

— Przez Dyplomata CESARSKIE: Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Orła Białego, 6 Grudnia: Pochodny Ataman pułków Dońskich kozaków, przy Oddzielnym Kaukaskim korpusie zostających Jenerał-porucznik *Chreszczatiki*, i Dowodzący tymczasowo wojskami na linii Kaukaskiej i Czarno-pomorzu (Черноморія) Naczelnik 19 dywizyi pieszej Jenerał-porucznik *Kozłowski 1*; — Św. Włodzimierza 2 klasy: 31 Grudnia 1854, Sekretarz Stanu, Zarządzający sprawami Komitetu PP. Ministrów, Rzeczywisty Radzca Stanu *Sukowkin*; 6 Grudnia: Zostający przy JI. CC. WYSOKOŚCIACH WW. XX. MIKOŁAJU, ALEXANDRZE I WŁODZIMIERZU ALEXANDROWICZACH Jenerał-porucznik *Zinowjew*, Dowodzący Zborną Rezerwową brygadą 3, 4 i 5-ej lekkich dywizyj jazdy, Jenerał-porucznik *Ryżow*, Komendant Moskiewski, Jenerał-porucznik *Deban-Skorotecki* i Naczelnik okręgu Wojennego Władykaukazskiego, Jenerał-major baron *Wrewski*; — Św. Anny 1 klasy z koroną, 6 Grudnia: Komendant miasta Rygi Jenerał-porucznik *Wrangel 1* i Naczelnik Srodka linii Kaukaskiej, Jenerał-major *Gramotin*; — Św. Anny 1 klasy, 6 Grudnia, Dowodzca 2 brygady 16 dywizyi pieszej, Jenerał-major *Towiański*; — Św. Stanisława 1 klasy: 6 Grudnia, Jenerał-majorowie: Dowodzca pułku Huzarów J. C. WYSOKOŚCI XIĘCIA MIKOŁAJA MAKSYMILJANOWICZA *Chalecki*, Dowodzący rezerwowemi i zapasowemi szwadronami 1 i 2 lekkich dywizyj jazdy Jenerał-major *Gotowin 2* i Dowodzący 1 Gwardyjską rezerwową pieszą brygadą i rezerwowym Gwardyjskim Pawłowskim pułkiem Jenerał-major *Woropaj*.

— Przez Ukaz CESARSKI do Najsw. Rządzącego Synodu z dnia 4 Grudnia 1854 roku, Biskup Archangielski *Warlaam* najłaskawiej mianowany Biskupem Penzeńskim i Sarańskim, z zachowaniem dotychczasowego stopnia w porządku hierarchicznym.

— Przez Ukaz CESARSKI do Kantoru Dworu z dnia 15 Grudnia 1854, Kurator Honorowy Gymnazjum Orenburskiego, Assesor Kollegialny *Osokin*, mianowany Kamer-junkrem Dworu.

— Ukaz CESARSKI do Rządzącego Senatu z dnia 31 Grudnia 1854.

«Bilety Skarbu Państwa, VIII, IX, X i XI-ej seryi, wypuszczone na zasadzie Ukazu NASZEGO do Rządzącego Senatu z dnia 21 Stycznia 1847 roku wydanego, przypadają do umorzenia w roku 1855. Ustawą o tych biletach Skarbu Państwa, (§ 6) Rząd zawarował sobie wymienić na nowe te bilety, któreby w ciągu tego peryodu nie weszły na powrót w wypłatach do Skarbu, jeżeli to będzie uznane za korzystne dla obrotów pieniężnych. Skutkiem tego, na przedstawienie Ministra Skarbu, rozpoznane w Radzie Państwa, Rozkazujemy: w zamian VIII, IX, X i XI seryi, wypuścić cztery nowe szeregi biletów Skarbu Państwa XXXIII, XXXIV, XXXV i XXXVI, każdy od trzech milionów rubli, na zasadzie załączającej się Ustawy i z naznaczeniem terminów biegu pre-

centów jakoto: dla dwóch pierwszych XXXIII i XXXIV od 1 Lutego, dla XXXV od 1 Czerwca, a dla XXXVI od 1 Września 1855 roku. Rządzący Senat nie omieszka ku wykonaniu niniejszego uczynić potrzebne rozporządzenia.»

Ukazy Rządzącego Senatu (z 1 Departamentu.)

1.) 23 Grudnia. Z ogłoszeniem następującego Zdania Rady Państwa, NAJWYŻEJ zatwierdzonego w dniu 29 Listopada 1854:

«Rada Państwa, po rozpoznaniu przedstawienia Ministra Spraw Wewnętrznych o sposobie wykonania i nadzoru nad wykonaniem takich testamentów, w których zawierają się zapisy na cele dobroczynne bez oznaczenia mianowicie przedmiotu takowych, *uchwalita*, iżby, w uzupełnieniu właściwych artykułów Układu Praw, było postanowiono: «Nadzor nad wykonaniem testamentów, zawierających zapisy na cele dobroczynne bez oznaczenia ich rodzaju, polecony zostaje miejscowemu, z położenia majątku, Urzędowi Powszechnej Opieki, a bliższe oznaczenie na jakie przedmioty powinny być użyte takowe dary, pozostawione Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.»

2.) Tegoż dnia. Z ogłoszeniem Zdania Rady Państwa, NAJWYŻEJ zatwierdz. w dniu 29 Listopada 1854, którym, zgodnie z przedstawieniem Ministra Spraw Wewnętrznych, uchwalono: W uzupełnieniu artykułu 367 Ustawy Powszechnej Opieki, (Układu Praw Tom XIII, Dalsz. Ciąg VII), postanowić: «Prywatnym wkładcom (вкладчикъ) dozwala się przenosić umieszczone przez nich kapitały z jednego Urzędu Powszechnej Opieki (Приказъ Общественнаго Призрѣнія) do drugiego jakiegokolwiek, za opłatą ¼ procentu od przenoszanej się summy na rzecz tego ostatniego Urzędu. Przenoszony kapitał, po nadesłaniu należytych oryginalnych, doń stosujących się dokumentów, zaliczony zostaje na Urzędzie z którego się przenosi, jako dług, należny drugiemu Urzędowi.» Prawidło takowe nie stosuje się do Urzędów Powszechnej Opieki w stolicach, które prywatnych wkładów nie przyjmują.»

OGŁOSZENIA OD RZĄDZĄCEGO SENATU.

(Po raz pierwszy.)

Do 1 Oddziału 3 Departamentu Senatu weszły 18 Listopada 1854, i miały być wysłuchane 3 Stycznia 1855, sprawy: O włościanach *Szulginie* i *Grożulach*, zapisanych przy majątku Xiędza *Sowchowicza*.

O włościanach *Wotojtowiczach*, zapisanych przy majątku Bujwidyszczu obywatela *Stagwilly*.

— Do Rady Ministra Sprawiedliwości, (Konsultacyi), weszły i miały być wysłuchane 15 Stycznia, sprawy:

Radcy Stanu *Pawliczyńskiego*, z podporucznikiem *Fiodorow*, i kupcem *Mironow* z rzeczy kontraktu.

Protojereja *Szezebryńskiego*, o dwóch testamentach zeszłego Radcy Kollegialnego *Stockiego*.

O szlacheckiej rodowitości familii *Kolaczewskich*.

O hrabiowskim tytule familii *Mollow*.

(Ogłoszenia Senatu, 3 Stycznia.)

NOWINY Z KRYMU.

Generał-Adjutant Xiażę Mienszikow donosi z dnia 27 Grudnia, że stan rzeczy w Sewastopolu i okolicach nie zmienił się; w tym dniu spadły tam głębokie śniegi.

Poprzedzającej nocy dokonane były dwie niewielkie wyścizki na francuzkie i angielskie transzeje; w pierwszych, nieprzyjaciel napadnięty został niespodzianie i poniósł znaczną stratę.

Z naszej strony zabito 3, raniono 8 żołnierzy.

(Dod. nadzw. do R. I. 2 Stycznia.)

O CHOLERZE.

W Petersburgu, po 29 Grudnia pozostało chorych 88 — w ciągu doby zachorow. 14 — wyzdr. 4 — umarło 4 — po 30 Grudnia pozostało chorych 94.

W ciągu doby zachor. 7 — wyzdr. 14 — umarło 2 — po 31 Grudnia pozostało chorych 85.

W ciągu doby zachor. 8 — wyzdr. 2 — umarło 5 — po 1 Stycznia pozostało chorych 86.

W ciągu doby zachor. 8 — wyzdr. 0 — umarło 1 — po 2 Stycznia pozostało chorych 93.

W ciągu doby zachor. 6 — wyzdr. 2 — umarło 5 — po 3 Stycznia pozostało chorych 92.

W ciągu doby zachor. 4 — wyzdr. 0 — umarło 5 — po 4 Stycznia pozostało chorych 91.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 29 Grudnia (10 Stycznia 1855.)

Żegluga Parowa Królestwa, ta gałąź przemysłu silnie obchodząca kraj cały, w roku upłynionym przez rozwinięcie się na wysoką skalę, stała i pewne uorganizowanie, zaczyna już godnie odpowiadać potrzebom kraju i położonemu w niej zaufaniu.

Grono Spólników Żeglugi Parowej, składające się z H.Hr. Andrzeja, Jana i Augusta Zamojskich, Adama Potockiego, Kazimierza Zyberg Platera i Piotra Mężeńskiego, w upłynionym roku powiększonym zostało przystąpieniem Leopolda Kronenberga z udziałem 22,500 rs. Summa więc przez Spólników Żeglugi Parowej złożona, wynosi obecnie rs. 282,000, łącznie atoli z wartością przywileju Spółki, z budową 3-ch nowych paropływów (*), kapitał zakładowy Spółki oznaczony został na summę rs. 564,000.

Upowszechnienie Żeglugi Parowej Passażerskiej między Warszawą a Ciechocinkiem, wskazało Spółce Żeglugi Parowej potrzebę urządzenia takowej na wyższą jak dotąd skalę i na górnej Wisle; w tym celu wybudowano w roku zeszłym, w warsztatach Żeglugi Parowej na Solcu, 3 paropływy, które po włożeniu na nie maszyn parowych, na Wisłę spuszczone, i w ciągu bieżącego roku do jazdy passażerskiej między Warszawą a Nową Alexandryą użyte być mogą.

(*) W przekładzie na język polski, paropływ znaczy: statek parowy.

(Red. Tyg.)

Paropływy te nosić będą nazwy:

N° 10-ty Narew.

— 11-ty Niemen.

— 12-ty Pilica.

Urządzenie tych paropływów, pod względem wygody dla passażerów, elegancyi, dokładności wykończenia, nie ustępuje w niczem znanym już paropływom N° 8 Płock i N° 9 Włocławek.

Jazda passażerska po górnej Wisle w roku zeszłym obsługiwana była jedynie przez paropływ N° 2 Wisła, któren począwszy od dnia 1-go Kwietnia do dnia 30-go Września, na przestrzeni między Warszawą a Nową Alexandryą przewiózł osób. . . . . 3,455.

Paropływy zaś N° 8 Płock i N° 9 Włocławek na przestrzeni między Warszawą a Ciechocinkiem osób 33,695.

Ogółem więc przewieziono osób 37,128.

Dla nadzwyczaj niskiego stanu wody na Wisle, żegluga passażerska z końcem miesiąca Września musiała być wstrzymana, w owym bowiem czasie wysokość wody na Wisle zaledwo stóp 2 i kilka cali wynosiła.

Paropływy N° 1 Xiażę Warszawski, N° 3 Kopernik, N° 4 Kraków, N° 6 Sandomierz i N° 7 Kaźmierz, zajęte były w ciągu roku na przestrzeni mil 100, to jest między Sandomierzem a Gdańskiem, prowadzeniem Gabar ładownych pszenicą, towarami kolonialnymi i różnemi innemi transportami. Paropływ zaś N° 5 Praga, o sile 100 koni, jedynie do holowania drzewa rządowego z leśnictw Płockich do Warszawy używany, sprowadził drzewa opałowego w kłocach, sążni 10,250.

Liczba gabar przez Spółkę Żeglugi Parowej posiadanych w roku zeszłym w miesiącu Październiku powiększoną została wybudowaniem jednej gabary żelaznej, zwanej Bronisławą; obecnie więc Spółka Żeglugi Parowej posiada 22 gabar, mających objemu razem korcy 20,000 (12,400 czterci.)

Utrzymanie w stanie kwitnącym Żeglugi Parowej, rozwiniętej na tak wysoką skalę, oraz budowa 3-ch nowych paropływów osobowych, wymagały znacznych dodatkowych nakładów; w tym celu Spółka Żeglugi Parowej wypuściła w obieg 376 sztuk obligów 5-cio-procentowych, po 750 rs. każdy, których summa wynosi 282,000 rs. to jest, równa się kapitałowi przez Spółkę wniesionemu. Większa część tych obligów do dziś dnia rozprzedanych, świadczy najlepiej, że ogół umiał ocenić wartość i zasługę Żeglugi Parowej, a nadto zaufanie, to jest rękojmią przyszłego jej powodzenia i dalszych zasług.

(Gaz. Warsz.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. Wiedeń, 3 Stycznia. Poseł Rossyjski Xiażę Gorczałow, miał zaszczyt być znowu przyjętym przez Ce-

sarza Jmci na prywatnym posłuchaniu, które trwało około dwóch godzin.

— Niewiadomo jeszcze jak długo Xiążę i Xiężna Brabancyi zabawią w tutejszej stolicy. W każdym razie JJ. KK. Wysokości wyjadą ztąd do Włoch dla przepędzenia reszty zimy.

— Jenerał angielski Gome mianowany został na miejsce zmarłego jenerała Duplat, jako Komisarz przy Głównej kwaterze Wodza naczelnego barona Hess.

— Feldcechmistrz baron Hess osobiście oglądał błonie Tulin pod Wiedniem położone i zarządził wszystko potrzebne do założenia tam obozu pierwszej armii. Zebranie wojsk na tej miejscowości, za danym rozkazem będzie mogło być dokonane w przeciągu dwóch tygodni.

— Podług *Freudenblatt*, wykład czterech punktów, udzielony Xięciu Gorczakow przez nasz Gabinet, niema bynajmniej charakteru ostatecznego postanowienia, które należałoby tylko przyjąć lub odrzucić bez żadnego ustępstwa.

— Gazeta Augsburska twierdzi, że ostatnie układy w Wiedniu, nie zostały z końcem roku zamknięte, ale tylko zawieszono i będą na nowo rozpoczęte po upływie dni ośmnastu.

— Podług wiarogodnych doniesień, Rząd Brytański czyni wielkie przygotowania do nowej wyprawy na morze Bałtyckie. 50,000 anglików (?) mają wziąć w niej udział. Porta będzie też miała swego Komisarza w tej wyprawie w osobie Xięcia Karadża, szefa szwadronu tureckiej jazdy.

— Piszą z Wiednia do Nowej Gazety Pruskiej, że Austria uprzedziła Gabinet Berliński, iż zamierza wnieść na Sejm Niemiecki przełożenie o uruchomieniu, na zasadzie traktatu Kwietniowego, wojsk tak Pruskich, jak i innych krajów Związku i że jednocześnie Prussia była zaproszona do opatrzenia swego na Sejmie Pełnomocnika, w stosowne instrukcje. Wszakże, zawsze podług tejsze korespondency, odebrano na to w Wiedniu przedwstępne zawiadomienie, że nie było zamiarem Gabinetu Pruskiego, połączyć się z Austryą w takowem przełożeniu, albowiem w obecnym rzeczy stanie, nie widzi iżby Austryi, jeżeli ta zachowa swoją postawę obronną, groziło jakiegokolwiek niebezpieczeństwo. Nie jest zresztą rzeczą niepodobną do prawdy że, pomimo tej uchylnej ze strony Pruss odpowiedzi, Austria samajedna wnieście na Sejm pomienioną propozycyą.

— Podług listów do gazety Hamburgskiej, koronacya Cesarza Jmci odbędzie się w końcu Marca.

— Redaktorowie gazet Wiedeńskich zostali upomnieni przez Okolnik Prefektury Policji, iżby się wstrzymali od wszelkiej polemiki, nieprzyjaźnej Państwu zagranicznemu, mianowicie tym, które są z Austryą w stosunkach dobrego porozumienia, równie jak i od powtarzania podobnych artykułów z innych pism periodycznych.

— Redaktor i właściciel gazety *Lloyd*, P. Warren, był przyjęty przez Cesarza Jmci na posłuchaniu publicznym 28 Grudnia, i miał zaszczyt złożyć J. C. Mości memoriał usprawiedliwiający swoje postępowanie, w celu otrzymania zdjecia zakazu, ciążącego na jego gazecie.

Wiedeń, 7 Stycznia. Nowa gazeta Pruska odebrała z Wiednia depeszę telegraficzną następującą, z dnia 8 Stycznia:

«Na konferencyi, która miała miejsce wczora, zdaje się iż się zgodzono na zasady pokoju, co otwiera możliwość dalszego posuwania układów.» Taż gazeta wyciąga z tej depeszy wniosek, że Poseł Rossyjski musiał należeć do konferencyi, o której mowa i że ta miała zapewna miejsce wprzód nim ten Poseł mógł odebrać instrukcje, których zażądał był w skutek pierwszych przełożeń, jakie mu zostały przez Reprezentantów trzech Mocarstw uczynione. Ten ostatni fakt Nowa Gazeta Pruska poczytuje za równie ważny, jako i zaspokajający, nie gruntując wszakże na nim żadnych przedwczesnych nadziei.

— Gazeta *Indépendance Belge* ogłasza następujące depesze telegraficzne:

Wiedeń, 7 Stycznia wieczorem. Reprezentanci Mocarstw Sprzymierzonych i Xiążę Gorczakow zebrałi się dziś po południu na konferencyą w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, ażeby się porozumieć o sposobie w jaki mają być pojmovane cztery punkta tak zwanych rękojmi.»

«8 Stycznia, rano. Na Konferencyi dziś odbytej między Reprezentantami Mocarstw Sprzymierzonych i Xięciem Gorczakow, cztery punkta rękojmi wzięte zostały za zasadę układów o pokój.»

Tegoż dnia, po południu. Xiążę Gorczakow, Minister Rossyjski znowu był dziś przyjęty na posłuchaniu prywatnym przez Cesarza.

«Nasza Gelda przy dzisiejszém zamknięciu, okazała najpomyślniejsze usposobienia, równie jak i przy otwarciu.»

— Podług wiadomości danych przez korespondencyą z Wiednia do *Gazety Drezdeńskiej* (urzędowej), Pierwszy Minister, hrabia Buol, w skutek poprzedniego porozumienia się między reprezentantami Mocarstw wojujących, zaprosił Posłów Anglii, Francyi i Turcyi, iżby zażądali od swoich Rządów umocowań wyraźnie upoważniających ich do traktowania o pokój.

Na ostatek depesza z Wiednia z dnia 8 Stycznia do *Korespondenta Hamburskiego* donosi, że układy o pokój zostaną otwarte, jak skoro Posłowie Mocarstw Zachodnich (i Porty?) odbiorą swe pełnomocnictwa.

— Gazeta *Indépendance Belge* odebrała następną depeszę z Frankfurtu z dnia 8 Stycznia: «Osoby dobrze świadome rzeczy zapewniają, że w Piątek, 5 Stycznia, odpowiedź Rządu Pruskiego, na żądanie Rządu Austryackiego we względzie uruchomienia armii, była już do Wiednia wysłana. Odpowiedź ta na teraz jest odmowna.

«Takież będą odpowiedzi Bawaryi, Saxonii (Królestwa), i Wirtembergu; odpowiedź Hanowru jest wątpliwa.

«W Państwach trzeciego rzędu Austria znajdzie przyjaźniejsze dla swego wniosku usposobienia, a jeżeli Hanowru za nią się oświadczy, będzie mogła jeszcze otrzymać większość na Sejmie.»

PRUSSY. *Korespondencya Pruska* donosi, że, na wnio-

sek Rządu Pruskiego wszystkie kraje składające Zollverein, (wyjąwszy tylko Hanower), przystąpiły do zakazu wyprowadzania koni za granicę tego stowarzyszenia Celnego.

— Nowa Gazeta Pruska donosi, że P. Usedom, ukończywszy swoją misję nadzwyczajną, udaje się do Paryża.

— *Gazeta Korrespondencya Pruska*, (organ Ministerjalny) oddaje winny hołd «duchowi spokoju, godności i pojednania» którym nacechowany jest ostatni Manifest CESARZA MIKOŁAJA. Ten Manifest (mówi gazeta), przedstawia niejako program polityczny, podług którego Monarcha ten postępować sobie zamierza. Na czele tego programatu brzmią następujące słowa: «Przeniknieni uczuciem Naszej powinności jako Chrześcianin, nie możemy pragnąć dalszego krwi rozlew i zaprawdę nie odrzucimy żadnego przełożenia pokoju, żadnego warunku, który będzie odpowiednim godności Naszego Państwa i szczęściu ukochanych poddanych Naszych.» Te słowa nie potrzebują komentarza; CESARZ otwarcie mówi to przed swym ludem; pragnie on rychłego ukończenia wojny, gotów jest dla przywrócenia pokoju uczynić wszelkie ofiary, nie noszące cechy poniżenia. Mnogie gazety nie przestawały w najbardziej jaskrawych barwach przedstawiać wojownicze usposobienia ludu rosyjskiego i Dworu Petersburskiego; owoż powyższe oświadczenie zadaje jawny fałsz wszystkim tym twierdzeniom i przez to zasługuje na szczególną uwagę, że dotąd ani jedno słówko pokoju nie znalazło miejsca w żadnej z ostatnich mów Monarchów Zachodu. Manifest Rossyjski kończy się wprawdzie wezwaniem do wytrwania w usiłowaniach i przypomina godło CESARZA ALEXANDRA: «z mieczem w rękę i z krzyżem w sercu;» ale uzbrojenia nie mają innego celu, jak odparcie napaści, z zewnątrz oczekiwanej. I tak wojna, jeżeliby się miała przedłużyć, nie przedstawia się już w innym świetle, tylko jako konieczność, jako wojna ściśle obronna. Te wyrazy Manifestu, charakteryzujące postawę Rossyi, nawet w razie przedłużenia i rozszerzenia wojny, jako *obronną*, mają wysokie polityczne znaczenie. Cokolwiek bądź, Manifest Cesarski nie pozostawia nawet cienia wątpliwości co do tego faktu, że Rosya szczerze podaje rękę pokojowi. Pozostaje nam życzyć, iżby te niewątpliwe usposobienia były uznane i ocenione przez wszystkich.»

— Podług *Zeit*, organu też półurzędowego, zdaje się potwierdzać, że Austria żądała od Pruss i od Związku Niemieckiego uruchomienia siły zbrojnej (posiłkowej), zawarowanej Konwencją wojenną, załączoną do Traktatu Kwietniowego, (od samej tylko Prussyi wypadaloby 250,000 żołnierza), na przypadek napadu nieprzyjacielskiego na terytorium Austriackie. To żądanie Gabinetu Wiedeńskiego jest upowodowane przez postawę groźną wojsk rosyjskich, równie jak i przez sam charakter obecnego położenia, i to w przypadku, jeżeliby, świeżo wszczęte o pokój układy, nie doszły do prędkiego końca. Obok tego *Zeit* dowodzi, że mniemane obawy Austrii co do napaści ze strony Rossyi, są zupełnie płonne, że ostatni Manifest Cesarza Mikołaja, Manifest który mówi jedynie o *obronie* całości i honoru

ojczyzny, aż nadto tego dowodzi i że gdy Traktat Kwietniowy, nosi charakter całkiem obronny i przewiduje jedynie taki przypadek, jeżeliby Austria stała się przedmiotem ataku *rzeczywistego*, przewidywać zatem należy, że żądanie Gabinetu Wiedeńskiego, nie będąc uzasadnionem ani w prawie, ani w czynie, nie może się spodziewać w Berlinie zaskutecznienia.

— 5 Stycznia Druga Izba miała swe pierwsze tegoroczne posiedzenie i ostatecznie obrała swoim Prezesem hrabię Schwerin, a Vice-prezesami PP. Reichensperger i Bethmann-Hollweg.

— Nowy Poseł Bawarski przy Dworze Pruskim, hrabia Montgelas, przybył do Berlina. (G. P.)

FRANKFURT. Podług wykazów urzędowych, przedstawionych Sejmowi przez Komisję Wojny na rok 1855, armija Związku Niemieckiego wynosiła 525,057 ludzi, jako-to: korpusy 1, 2 i 3-ci (Austriackie) 153,295; korpusy 4, 5 i 6-ty (Pruskie) 170,509; korpus 7-my (Bawarski) 50,256; korpus 8-my Wirtembergski, Badeński, Wielkoxiążęcy Heskki 47,557; korpus 9-ty Saski, Elektoralny-Heskki, Nassau-ski, Luxemburski, Limburski 35,336; korpus 10-ty Hanowerski, Brunswicki, Oldenburgski, miast anzeatyckich, Meklemburski 49,918; dywizya piechoty rezerwowej 18,186. Piechota liczy 403,502 ludzi, z których 28,621 strzelców i celnych strzelców, jazda 71,149 ludzi i 42,032 konie frontowe; artyllerya 40,270 ludzi i 7,424 konie; wojska techniczne 5,745 ludzi. Do tej armii należy 1,470 lekarzy i 16,838 ludzi służby pociągowej. Park oblężniczy składa się z 250 dział. Podług taktycznego podziału armija federalna liczy 387 bataljonów, 400 szwadronów, 147 bateryj i 1,122 dział.

BAWARYA. Król Ludwik uległ w Darmstadt, 30 Grudnia, trzeciemu zemdleniu, w skutek którego J. K. Mość zażądał sam ostatnich Sakramentów. Biuletyny dochodzą do 3 Stycznia; ostatni mówi, że stan N. Chorego daje niejaką otuchę, ale niebezpieczeństwo bynajmniej nie minęło.

— Gazeta Augsburgska twierdzi, że przeszło 100 lekarzy Bawarskich ofiarowało swe usługi Armii Rossyjskiej.

WIRTEMBERG. *Stuttgard*, 3 Stycznia. Ogłoszony został Dekret Królewski, zakazujący wyprowadzania koni za granicę kraju.

WIELKIE XIĘZTWO HESSKIE. Piszą z Darmstadt, 1 Stycznia, do Nowej Gazety Pruskiej, że stosunki dyplomatyczne z Prussyą, przerwane przez czas niejaki, zostały przywrócone w skutek własnoręcznego listu Wielkiego Xięcia do Króla Jmci. Poseł Hesski przy Dworze Berlińskim hrabia Gaertz, znajduje się na teraz we Włoszech i będzie zastąpiony tymczasowo przez P. Biegeleben. Dwór Pruski będzie reprezentowany w Darmstadt przez swego Posła przy Sejmie Niemieckim.

BADEN. Zaprzeczona jest z dobrego źródła wiadomość, jakoby Dwór Rzymski odmówił zdjęcia klątwy nałożonej na Radę Najwyższą duchowną przez Arcybiskupa. Owszem

stosunki z Rzymem zdają się być daleko pomyślniejsze niż głośzono.

DREZNO. W dniu 5 Stycznia zagajone zostały, przez Ministra P. Zschinsky, posiedzenia Sejmu Zwyczajnego.

(P. P.)

ANGLIJA.

LONDYN, 3 Stycznia. Przedwczora Poseł nasz w Paryżu lord Cowley przybył tu i tegoż wieczora udał się do Zamku Windsor, do Królowej Jmci.

— *Morning Herald* zapewnia, że Vice-admirał sir Charles Napier i Kontr-admirał Chads przeszli na reformę i na połowę żołdu. Co do sir'a Napier, ten, jak twierdzi gazeta, zamierzył koniecznie usprawiedliwić się, z zarzutu niepowodzeń swoich, a raczej nieczynności na morzu Bałtyckim i ma w tym celu ogłosić memoryał, poparty korespondencjami prywatnemi, które rzucą największe światło na postępowanie Rządu.

— Utrzymują się pogłoski o niezwłocznej częściowej zmianie Gabinetu. *Morning Advertiser*, gazeta demokratyczna, pisze w tym przedmiocie co następuje: Lordowie Palmerston, John Russell, Clarendon, i Margrabia Lansdowne, nader niezadowoleni ze sposobu, w jakim Xiążę Newcastle i P. Sydney Herbert zarządzają, a raczej nie zarządzają wydziałem Wojny, postanowili złożyć z siebie odpowiedzialność, jaka na nich ciąży za ich kolegów, jeżeli ci ostatni nie ustąpią natychmiast miejsca ludziom bardziej zdolnym. Nieszczęściem Xiążę Newcastle i P. Herbert używają opieki lorda Aberdeen i osoby jeszcze możniejszej (Xięcia Alberta), a P. Gladstone, sir James Graham i lord Granville nie chcą żadnych zmian w Gabinetcie. Skutkiem tego Gabinet rozdzielił się na dwie partje równej mocy. Zresztą zapewniają, że na Radzie Ministrów, naznaczonej na dzień dzisiejszy, czterej wyżej wspomnieni Lordowie nalegać będą na konieczność modyfikacyi i jeżeli nie zostaną usłuchani, wyjdą do dymisji.

(Korespondent Gazety Belgijskiej pisze, że ma też powody przewidywania rychłej zmiany w Gabinetcie.)

Londyn, 4 Stycznia. Gazeta *Times* jest niezmordowana w swoich atakach przeciw lordowi Raglan, oskarżając go o niedbalstwo w zaopatrywaniu potrzeb armii i o nieczynność w działaniach wojennych. Szlachetny Lord ma dzielnych obrońców w *Morning Post*, *Morning Chronicle* i *Daily News*, ale sama ta obrona, zdejmując z lorda [Raglan] brzemień zwalanych na niego zarzutów, służy tylko do większego wyjaśnienia wielkich wad organizacyi armii Angielskiej, które, jakkolwiek znośne w czasie pokoju, stają się zgubnemi w wojnie.

W jednym ze swych artykułów *Times* porównyna systemat pelen przywar, na którym oparta jest ta organizacya, z kwitnącym stanem armii Indyjskiej i zwraca z tego powodu uwagę na wielkie zasługi, oddane pod tym względem przez Wielkorządcę Wschodnich Indyj, Margrabię Dalhousie.

— Czytamy w *Globe*: «Przedsiębrane są środki dla urządzenia korpusu rezerwy na Malcie. Ta rezerwa będzie się

składała ze trzech kompanij każdego pułku, użytego w Krymie do czynnej służby i do niej to będą przysyłani, po umundurowaniu i wyćwiczeniu, wszyscy nowozaciężni. Budują się na ten cel w Malcie koszary tymczasowe.

— Zdaniem korespondenta gazety Belgijskiej, Gabinet pozostanie w obecnym swoim składzie aż do otwarcia Parlamentu. Od wypadku rozpraw jakie zajdą z powodu nowych układów o pokój, zależeć będzie utrzymanie się Gabinetu, cząstkowa lub całkowita jego zmiana.

— P. Liddell, inżynier drogi żelaznej Leicester'skiej, otrzymał od Rządu zlecenie przeprowadzenia liny telegrafu elektrycznego podmorskiego z Warny do przylądka Chersonesu lub do Balaklawy. Lina jest już gotowa i P. Liddell, który już urządził kilka podobnych telegrafów na morzu Śroziemném, ma nadzieję, że za dwa od dziś miesiące, będą w Londynie odbierane od Głównodowodzącego w Krymie depesze w kilka chwil po ich zadyktowaniu.

— Admiralicya odebrała od kontr-admirała sir'a J. Stirling, dowodzącego stacją morską w Indyi i Chinach, doniesienie, iż, 17 Października b. r. po wielu bezskutecznych usiłowaniach, udało się nakoniec marynarzom statku *Spartan*, dowodzonego przez lejtnanta Palliser, spalić dwie wsi i dwadzieścia dżunk piratów chińskich, w południowej stronie Macao i uwolnić jedną damę francuzką, porwaną przez tych rozbojników z barki francuzkiej *le Caldera*.

Londyn, 5 Stycznia. W Londynie utrzymuje się zawsze pogłoska, że obecny Gabinet mocno zachwiany i musi koniecznie i wprędce ustąpić miejsca Ministerstwu, którego Głową będzie Lord Palmerston.

Londyn, 6 Stycznia. Królowa, Xiążę Albert i Rodzina Królewska opuścili zamek Windsor i przejechali na wyspę Wight, gdzie dłużej nad dni kilka nie zabawią.

Londyn, 9 Stycznia. Pomimo utrzymujących się pogłosek o zmianie Gabinetu, korespondent *Gazety Indépendance Belge* pisze, że ostatnie nowiny polityczne, odebrane z Wiednia, przykładają się do uchwiania Gabinetu w obecnym jego stanie.

— Na Giełdzie 10 Stycznia, o godzinie 3 po południu (przez telegraf.) Konsolidy 92⁵/₈, — Rossyjskie 5 procentowe 100 — 3 procentowe 90.

(J. de S.-P.)

FRANCYA.

PARYŻ, 4 Stycznia. W raporcie z dnia 22 Grudnia, ogłoszonym w dzisiejszym Monitorze, Jenerał Canrobert wyznaje, że liczba chorych w obozie pod Sewastopolem «nieco się powiększyła» i mówi, że liczba znajdujących się w szpitalach francuzkich w Konstantynopolu, wynosi 3,704, z których 1,387 rannych, licząc w to 266 rossyan.

— Piszą z Paryża, 3 Stycznia, do gazety Belgijskiej *l'Etoile*. «Potwierdza się wiadomość, że Xiążę Napoleon wraca do Francyi; jego adjutant, kapitan Roux, który mocno nalegał na to, iżby Xiążę wrócił do Krymu, został usunięty.

«Cesarz jest mocno cierpiący na reumatyzm ostry; stan jego wszakże nieprzedstawia żadnego niebezpieczeństwa.

«Mówią o niejakiem oziębłości, wynikłej w ostatnich cza-

sach, między Rządem Francuzkim i Dworem Rzymskim, z powodu pewnych mianowań biskupów zanadto Gallikańskich, i zbytnej wolności druku w przedmiotach religijnych.»

— Piszą z Paryża do Gazety Kolońskiej, że ostatnie wiadomości z Krymu, przez Rząd odebrane, są niepomysłne. Stan zdrowia w obu armijach był zły i gwałtowne choroby codziennie zabierały znaczną liczbę ludzi. Wojska francuzkie, równie jak angielskie, nie dość były zaopatrzone przeciw zimnu i niepogodzie.

— Podług gazety *Indépendance* wiadomość (którąśmy dali w Tygodniku) o strasliwym wynalazku aparatu palącego na ogromną odległość od 5 do 9,000 metrów nie jest gazeciarskim puffem, ten owszem potwierdza się i bliskim jest wejścia w użycie. Prawdziwym wynalazcą jest jeden generał inżynierów, ale się maskuje po-za prywatnym imieniem właściciela jednego z pierwszych Paryskich hotelów. Ostateczne próby mają się odbyć na równinie Satory, lub w innym zamkniętym miejscu posiadłości Rządowych. Tymczasem wynalazcy są strzeżeni, iżby odkrycia swego nie wynieśli za granicę.»

— Taż gazeta utrzymuje, że jest mowa o posłaniu Gwardyi Cesarskiej do Krymu w ten sposób, iż do wyprawy należeć będą szefowie, jako pułkownicy, podpułkownicy i inni oficerowie i po 400 lub po 500 ludzi z każdego pułku; w te kadry nabrani będą dla uzupełnienia pułków, żołnierze w samymże Krymie. Myśl skompletowania Gwardyi ludźmi z Krymskiej armii, w ogóle jest pochwalana.

Paryż, 5 Stycznia. Dekretem z dnia 24 Grudnia otwarty zostaje Ministrowi Sprawiedliwości kredyt dodatkowy z budżetu 1854, od 1,200,000 na kosztą sądownictwa Kryminalnego.

— Piszą z Paryża, 4 Stycznia, do *Etoile Belge*: «Dzisiejszą pocztą z Konstantynopola Rząd odebrał wiadomość, że Xiążę Napoleon postanowił wrócić do Francyi. Za warunek swego powrotu do Krymu miał położyć, odwołanie generała Canrobert.» (Sam korespondent nie wierzy tej ostatniej części swego doniesienia, albowiem Xiążę nie mogąc nie wiedzieć o zupełnym zaufaniu, jakie Cesarz pokłada w generale, niechciałby zapewna narażać się na odmowną odpowiedź.)

— W tej chwili wyrabiają w Saint-Chamans kilkaset dział na wzór karabinów Minié, to jest gwintowanych, mających się nabijać kulami szczelnie przystającymi, (boulet forcé) i cylindrowemi. Pociski wyrzucane z takich dział z trafnością do niewierzenia dokładną, będą sięgały o sześć kilometrów, (6,000 metrów.)

— Korespondencya *Nowej Gazety Szwajcarskiej* ze Strasburga donosi, że partya socyalistów w Alzacyi, zamierza emigrować w massie do Ameryki i mianowicie do Texas, gdzie Wiktor Considérant zakupił wielki obszar ziemi. Pierwszy odjazd będzie miał miejsce na przyszłą wiosnę. Są to najznakomitsi ludzie stromictwa Republikantskiego, którzy tym sposobem wynoszą się z ojczyzny.

Paryż, 6 Stycznia. Monitor dzisiejszy donosi, że Cesarz,

zawiadomiony przez lekarzy Xięcia Napoleona, że stan zdrowia jego nie dozwala mu dalej należeć do kampanii, rozkazał mu wrócić do Francyi.

Paryż, 10 Stycznia. Monitor dzisiejszy donosi, że Cesarz wczora odbył przegląd oddziałów Gwardyi, udających się do Krymu.

Taż gazeta urzędowa donosi, że Omer-pasza odpłynął do Balaklawy. (Podług innej gazety odjazd jego z Warny nastąpił 1 Stycznia.)

— Prefekt Departamentu Eure et Loir, który omal nie stracił życia w zaburzeniach zaszłych w Evreux, został złożony z urzędu.

— Na Giełdzie 10 Stycznia (przez teleg.) 4½ procentowe 91 frank 35 cent., 3 proc. 67 fr. 90 centimów.

(J. de S.-P.)

TURCYA.

Gazeta *Zeit* daje następne nowiny ze Stambułu, z dnia 25 Grudnia: «Armija turecka Dunajska, w liczbie 18 bataljonów, wylądowała w Eupatoryi. — Okręt francuzki *Saint Louis* przywoził tu z Tulonu 10-ty pułk piechoty, a statek parowy *Sully*, wojska i ammunicye z Pyrei. Nadto przybyło kilka innych okrętów, po większej części z Francyi, z wojskami przeznaczonemi do Krymu.

— Pokazuje się teraz, że wszystkie poprzednie doniesienia gazet Wiedeńskich i innych o przybyciu Omera-paszy do Stambułu, o posłuchaniu które miał u Sultana, i t. p. były całkiem zmyślone, albowiem jest faktem urzędowym, że Serdar odpłynął do Krymu wprost z Warny, nie zajeżdżając do Konstantynopola.

— List z Warny, 24 Grudnia, odebrany w Wiedniu, donosi, że w żadnym przypadku cała armija turecko-dunajska nie uda się do Krymu, gdyż większa jej część ma zajmować ujścia Prutu i kraj rozciągający się ztamtąd do Galatz. Wojska tureckie, które posunęły się były w Mołdawii aż do Fokszan, udały się znowu w pochod wzdłuż Seretu i zdawały się chcieć przywrócić komunikacją z korpusem Iskender-beja w Dobruczy. Nie przestają mówić o rychłym przybyciu do Xięztw dwóch dywizyi wojska francuzkiego.

— 2,000 wojska z tureckiego garnizonu w Bucharescie, wyszły do Braila.

— Ismail-pasza był na wyjeździe dla udania się do Xięztw, gdzie został mianowany do zastępowania Omerapasy, w dowodztwie armii Dunajskiej. Mehemet-Wasif-pasza mianowany Wodzem naczelnym Armii w Kars.

— Journal de Constantinople umieścił 19 Grudnia artykuł urzędowy, który sprawił wielkie wrażenie. Jest to uchwała Rady Tanzimat, którą były Minister Memet-Ali-pasza uznany został winnym przekupstwa i skazany na zwrot summy 75,000 piastrow.

— Podług depezy ze Stambułu z dnia 28 Grudnia, w skutek rozmaitych zabójstw popełnionych na osobach oficerów i żołnierzy armij i flott sprzymierzonych, Minister Policji, Haireddin-pasza został przeniesiony na Gubernatora do Saloniki, a tymczasowo zastąpiony przez Derwisza-pasze.

— Umarł Prezydent Rady Najwyższej Szekib-pasza.

— Piszą 20 Grudnia z nadgranic Montenegro do Gazety Agramskiej, że ślub Xięcia Daniela miał się odbyć z wielką uroczystością i przepychem, oraz z zachowaniem wszystkich zwyczajów i obyczajów krajowych.

NOWINY Z MORZA CZARNEGO. Podług *Soldatenfreund* sprzymierzeni przed Sewastopolem odebrali, po 16 Grudnia, znaczne posiłki i że się gotują, (toż mówią wszystkie korespondencye), do rozpoczęcia na nowo kampanii. Ze swej strony Xiążę Mienszikow przedsięwzię wszelkie środki ku utrzymaniu się tak w samej twierdzy, jako i w okolicach. W Bachczysaraj otrzymano znaczne zapasy żywności i posiłki w ludziach. Jazda rossyjska jest wybornie utrzymana, kiedy przeciwnie, najpiękniejsze konie sprzymierzonych giną codziennie z braku schronienia i pokarmu.

— Korespondencya z Wiednia do Gazety Augsburskiej, podług listów z obozu sprzymierzeńców 21 Grudnia donosi, że generał Canrobert, rozkazem dziennym zapowiedział swej armii, że czeka tylko lepszej pogody i przybycia ostatnich posiłków, dla rozpoczęcia natychmiast działań przeciw Sewastopolowi. Gdy sporządza się wielka ilość drabin, sądzą że sprzymierzeni przypuszczają szturm za pomocą wdarcia się tym sposobem na wały, zamiast wybijania wyłomu, co nierównie więcej zabrałoby czasu.

— Piszą z Londynu do Gazety Kolońskiej, że podług najpóźniejszych nowin Anglicy cierpią literalnie głód w Krymie. Oddział żołnierzy morskich omal nie zginął całkiem, będąc pozbawiony żywności przez całe dwie doby.

— *Ost deutsche Post* donosi, z wiarogodnych źródeł, że Wodzowie sprzymierzonych armij postanowili przypuścić szturm do części południowej Sewastopolu.

(P. P.)

HISZPANIJA.

Wiadomo teraz, dla czego się usunął Minister Skarbu, P. Collado; przewidział bowiem, że wniosek o zniesieniu poboru konsumpcyjnego i innych dochodów niestałych, acz odrzucony na posiedz. 27 Grudnia, przy pierwszej zręczności będzie miał większość za sobą. Jakoż, nie dalej jak nazajutrz, podobny wniosek, tylko inaczej zredagowany, został przyjęty 209 głosami przeciw 2.

Na témże posiedzeniu 28 Grudnia projekt zniesienia loteryi narodowej, został odrzucony 124 głosami przeciw 40. Sprzeczność ta daje się tem tłumaczyć, że z jednej strony, pobory niestałe są ciężarem dla całej ludności, a z drugiej, cała ludność hiszpańska namiętnie lubi wszelkie gry losowe, a zatem i loteryę.

Na posiedzeniu 29 Grudnia Rząd wniósł projekt o zaciągu 20,000 rekruta.

— Korespondencya z Paryża do Gazety Augsburskiej zaprzecza najmocniej wiadomości, powtórzonej przez niektó-

re gazety, jakoby Mocarstwa Zachodnie starały się skłonić Rząd Hiszpański do posłania 15,000 wojska do Krymu.

(P. P.)

WŁOCHY.

Piszą z Paryża, 3 Stycznia, do *Etoile Belge*, że, podług korespondencyi z Włoch można przewidywać, że na Sardyni, w razie uchwalenia przez Parlament prawa o zniesieniu klasztorów, zostanie rzucona kłątwa Papiaska.

— Donoszą z Liwurny, 2 Stycznia, że w tém mieście stan abłążenia został zdjęty.

Depesza telegraficzna z Turynu z dnia 2 Stycznia, odebrana przez Gazetę *Corriere Italiano*, zawiera co następuje:

«Nasze gazety zawierają odpowiedz Króla, uczynioną deputacyi, przysłanej od Izb do Niego. J. K. Mość mówi, że wprzódce może Sardynia będzie powołaną do wzięcia udziału w ważnych poruszeniach, odbywających się obecnie w Europie, i że w takim przypadku Król Jmć spolega na energicznym spółdziałaniu narodu.»

(Korespondencya Paryska Gazety *Indépendance Belge* zaprzecza tej wiadomości i mówi, że Król wyraził tylko nadzieję, iż jakieby-kolwiek były wypadki, które przyszłość gotuje, Sardynia zachowa w Europie miejsce zaszczytne, jakie dotąd zajmowała. Król dodał, iż gotów jest na wszystkie ofiary, i na wszystkie wysilenia, zdolne utrzymać część i dostojeństwo Narodu.)

(G. P.)

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

WIEDEN, 9 Stycznia. (Przez telegraf.) Posłowie Angielski i Francuzki wysłali gońców z żądaniem od swoich Rządów umocowania, dla otwarcia tu układów o pokój.

(Piszą tegoż dnia do Nowej Gazety Pruskiej, że Gabinet Austriacki wysłał do Londynu i Paryża noty, zapraszające te sprzymierzone Dwory do oświadczenia, iż są zadowolone objawieniem przez Xięcia Górczakowa zasad do układów, przyjętych przez Rosyją.)

PARYŻ, 11 Stycznia. Admirał Hamelin przybył do Tulu.

— Lord John Russell i lady Russell przybyli do Paryża. Szlachetny lord miał wczora długą konferencyę z Cesarzem.

— Na Gieldzie dziś: 4½ procentowe 91 frank 75 centimów — 3 procentowe 67 franków 95 centimów.

LONDYN, 11 Stycznia. Odebrano z Malty doniesienie telegraficzne o przybyciu tam Xięcia Camdrige i admirała Dundas w powrócie do Anglii. J. K. Wysokość zabawi w Malcie do czasu zupełnego odzyskania zdrowia.

— Dziś na Gieldzie (telegraf.) Konsolidy 91¼ — Rossyjskie 5 procentowe 100 — 4½ procentowe 89½.

NEAPOL. Gazeta urzędowa Werońska donosi, że Król Obu Sycylii odnowił na lat trzydzieści, kontrakt z wojskami Szwajcarskiemi, w służbie J. K. Mości zostającemi, którego termin upływał w roku 1855.

(J. de S.-P.)